

αντιμετωπίζει η Δημόσια Διοίκηση, αξιοποιεί, εν πάση περιπτώσει, τα στελέχη της, τα τεχνικά της στελέχη, και αναφέρομαι στις επιθεωρήσεις των μεταλλείων όπου σήμερα για όλη την Ελλάδα, ένας μονοψήφιος αριθμός συναδέλφων, μελών του συλλόγου μας, ασχολείται στις επιθεωρήσεις μεταλλείων. Ενώ, όπως αναδείχθηκε με το πρόσφατο νομοσχέδιο περί λατομείων, τα προβλήματα είναι πάρα πολλά και οξυμένα. Παρόμοια είναι και η κατάσταση της ενασχόλησης των συναδέλφων που έχουν εξειδικευμένες γνώσεις στον τομέα των υπογείων έργων. Πάλι μονοψήφιος είναι ο αριθμός των συναδέλφων που ασχολούνται στον τομέα αυτό, ενώ είναι ένας τομέας του οποίου συνεχώς ο όγκος αυξάνεται, μέσα στο σύνολο των μεγάλων έργων, που εκτελεί σήμερα το Δημόσιο. Ευχαριστώ πολύ.

Πρόεδρος: Ευχαριστούμε το συνάδελφο Αλέξη Ρόζενμπεργκ, και ιδιαίτερα για την τήρηση του χρόνου, καταντάει μονότονο αυτό, αλλά για τις ανάγκες των εργασιών μας, σας θυμίζω τη δυνατότητα συμπλήρωσης που έχετε, ερωτήσεων και παρεμβάσεων, ούτως ώστε, εάν είναι ορισμένοι από τους ομιλητές κατά τη λήξη, σήμερα 7.15 να απαντήσουν ή αλλιώς να τις θέσουμε υπόψη τους μέσω της γραμματείας, ούτως ώστε να λάβετε απάντηση αύριο στο στρογγυλό τραπέζι. Και τώρα επανερχόμενοι στο πρόγραμμα, η συνάδελφος Ελένη Λεμπέση, εκπρόσωπος του ΣΑΔΑΣ. Η αλλαγή έγινε όχι λόγω κάποιας προτίμησης, απλά και μόνο η συναδέλφισσα είχε ζητήσει να αλλάξει η σειρά της. Αυτό ως απάντηση σε κάποια ερώτηση που ετέθη από το ακροατήριο. Ευχαριστώ πολύ. Η συνάδελφος Λεμπέση έχει το λόγο.

Θέμα: Ο ρόλος και η αμοιβή του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο.

Εισηγήτρια: **Ε. Μπούτου - Λεμπέση**, ΑΜ, εκπρόσωπος Σ.Α.Δ.Α.Σ.

Το θέμα της εισήγησης με την οποία εκπροσωπώ το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων, είναι ο ρόλος και η αμοιβή του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο. Βέβαια, προσπαθώντας κανείς να προσδιορίσει το ρόλο του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο, υποχρεώνεται τελικά να κρίνει το γενικό πλαίσιο της Δημόσιας Διοίκησης, μέσα στο οποίο εντάσσεται και ο αρχιτέκτονας.

Η απηρχαιωμένη και ελλιπής οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης στη χώρα μας, γίνεται αισθητή ολοένα και περισσότερο και αποτελεί φραγμό για την όποια ανάπτυξη, αφού είναι σίγουρο ότι και η παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα, ποσοτική και ποιοτική, έχει ά-

μεση σχέση με την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Η μεταξύ τους σχέση είναι εξαιρετικά πολύπλοκη και αλληλεξαρτώμενη, αφού αποτελούν επιμέρους τμήματα του ίδιου συστήματος. Όμως η Δημόσια Διοίκηση νοσεί. Και για τον εκσυγχρονισμό της απαιτείται άμεσα, επαναπροσδιορισμός δομών και ρόλων. Ας μη γελιόμαστε, αυτό δεν μπορεί να γίνει με εμπειρικές ή ακόμη και ευφυείς ιδέες. Μπορούν να βοηθήσουν, αλλά δεν αρκούν. Απαιτείται μια επιστημονική προσέγγιση του θέματος, με τις αρχές του σύγχρονου management της ορθολογικής διοίκησης. Γι' αυτό και είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι στο διήμερο αυτό, συμμετέχουν πανεπιστημιακοί και άλ-

λοι ειδικοί της διοικητικής επιστήμης, για τους οποίους πιστεύω ότι οι εμπειρίες και παρατηρήσεις μας, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες πληροφορίες, για τα δεδομένα του προβλήματος.

Ο προσδιορισμός του ρόλου του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο, όπως και όλων των μηχανικών βέβαια, μπορεί να γίνει έγκυρα μόνο με βάση τις αρχές του σύγχρονου management, με βάση καθορισμένους σκοπούς και στόχους. Σκοπός δεν μπορεί παρά να είναι ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης και η εναρμόνιση της σχέσης του ιδιωτικού με το δημόσιο τομέα για το σύνολο του παραγόμενου αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού έργου στη χώρα, με στόχο την ταυτόχρονη πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Μεμονωμένα δεν μπορεί να γίνει τίποτα απ' όλα αυτά. Στοιχείο της εξέλιξης και της ανάπτυξης, είναι ο πολλαπλασιασμός των κοινωνικών αναγκών και αιτημάτων. Πράγμα που σημαίνει ότι για την παραγωγή των αντίστοιχων αγαθών και υπηρεσιών, απαιτείται εξειδίκευση, διαφοροποίηση και καταμερισμός του έργου του κράτους και των οργάνων του. Ο πλουραλισμός και το κόστος της γνώσης σήμερα επιβάλλουν την εξειδίκευση. Είναι γνωστό ότι ειδικά στο χώρο των αρχιτεκτόνων στο Δημόσιο, έχουν καταγραφεί περίπου δώδεκα κατηγορίες εξειδίκευσης. Στα πλαίσια αυτά, ο ρόλος του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο, αναδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντικός. Αν θέλουμε βέβαια να ξεφύγουμε από το παραδοσιακό γραφειοκρατικό πλαίσιο και να επιτύχουμε τη δημιουργική συμβολή του στο παραγόμενο πολεοδομικό και αρχιτεκτονικό έργο. Με μια λέξη στην ανάπτυξη. Ο ρόλος του αρχιτέκτονα του Δημοσίου, μπορεί και πρέπει να είναι σημαντικός. Είτε με την αυτοτελή παρουσία του σαν επιστήμονα στα μικρά και άκρως εξειδικευμένα έργα, είτε με τη μορφή της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα σε καθοριστικό επίπεδο, όπως συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών και αιτημάτων. Μελέτη και εκτίμηση εναλλακτικών επιλογών, για την αντιμετώπιση κρίσιμων προβλημάτων. Υλοποίηση και προγραμματισμός στόχων, με κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, με διασφάλιση ή απλούστευση διαδικασιών. Καθορισμό κατευθύνσεων, με έλεγχο και αξιολόγηση αποτελεσμάτων και επιδιώξεων.

Από τα χαρακτηριστικά αυτά, προκύπτει ο ρόλος του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο, δεν περιορίζεται μόνο στο επάγγελμα, στην εφαρμογή δηλαδή της επιστημονικής του γνώσης, εκ των πραγμάτων απαιτείται όχι μόνο να παρακολουθεί στενά την εξέλιξη της επιστήμης, αλλά και να συμμετέχει στην έρευνα. Αφού αυτός είναι εκείνος που μπορεί και οφείλει να έχει μια συνολική θεώρηση των αποτελεσμάτων, του παραγόμενου αρχιτεκτονικού και πολεοδομικού έργου. Η αναβάθμιση λοιπόν του ρόλου του αρχιτέκτονα αποτελεί προϋπόθεση για ένα λειτουργικό και εκσυγχρονισμένο δημόσιο τομέα. Εκτός όμως από την εξειδίκευση που αποτελεί το θεμέλιο για την απαιτούμενη διαφορετική οργάνωση, επιβάλλεται να αναγνωρισθεί στον αρχιτέκτονα του Δημοσίου, η επιστημονική του ευθύνη και η απόδοσή του. Ειδικά για την ευθύνη του αρχιτέκτονα στο Δημόσιο, θα πρέπει να επισημανθεί, ότι εκτός από την ποινική ευθύνη, που έχει, όπως ό-

λος ο κλάδος των μηχανικών, έχει και μεγάλη και ουσιαστική ευθύνη για ποιοτικές παραμέτρους της εξέλιξης. Για τους αρχιτέκτονες του Δημοσίου, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η επανάκτηση της επιστημονικής τους αξιοπρέπειας και οντότητας. Οι προϋποθέσεις γι' αυτό είναι πολλές. Οι βασικότερες είναι δύο: Η πρώτη, να υιοθετηθεί η αντίληψη του επώνυμου χαρακτηρισμού του όποιου έργου παράγεται από τον αρχιτέκτονα του Δημοσίου. Είναι βέβαιο, ότι κάτι τέτοιο θα συμβάλει στην πιο ολοκληρωμένη ανάληψη της απαιτούμενης ευθύνης. Ενώ είναι γνωστό, ότι η ανωνυμία και το απρόσωπο, οδηγούν στην ανευθυνότητα. Ανευθυνότητα που είναι προϊόν αλλοτρίωσης. Μέσα σε ένα υποβαθμισμένο εργασιακό περιβάλλον, με το βάρος της αυστηρής τήρησης ενός κενού περιεχομένου ωραρίου και χωρίς καμία ηθική ικανοποίηση. Συνθήκες που δρουν αρνητικά στον προσανατολισμό της προσφοράς και τις δεξιότητες που πρέπει να έχει ένας σύγχρονος δημόσιος λειτουργός οποιασδήποτε ειδικότητας, αλλά πολύ περισσότερο, όσων ο ρόλος είναι επιτελικού χαρακτήρα και απαιτεί υπευθυνότητα, αποτελεσματικότητα και πρωτοβουλία. Η δεύτερη βασική προϋπόθεση για την αναβάθμιση των αρχιτεκτόνων του Δημοσίου, είναι να αλλάξει ριζικά το ύψος των αμοιβών. Που σήμερα είναι σε επίπεδα επιδόματος ανεργίας, και όχι μισθού υπεύθυνου επιστήμονα. Και αυτό ενώ συγχρόνως γίνεται από το Δημόσιο αποκλειστική χρήση των επαγγελματιών τους δικαιωμάτων. Απαιτείται να μελετηθούν τρόποι καθορισμού ενός ορθολογικού ύψους αμοιβών. Αμοιβών που να αντιστοιχούν στην απαιτούμενη ποσοτική και ποιοτική απόδοση των αρχιτεκτόνων του Δημοσίου. Αμοιβών που θα επιτρέπουν την αξιοπρεπή κοινωνική τους υπόσταση και την ανεπηρέαστη επιστημονική τους απόδοση. Τρόποι υπάρχουν πολλοί για τον καθορισμό των αμοιβών, καθώς και παραδείγματα. Ακόμη και στο ελληνικό Δημόσιο, υπάρχουν κατηγορίες επιστημόνων που αμείβονται με αμοιβές εντελώς διαφορετικού ύψους. Τέτοια παραδείγματα είναι οι δικαστικοί, οι γιατροί του ΕΣΥ, οι διπλωματικοί υπάλληλοι και άλλοι, που αμείβονται με ποσοστό επί του αντικειμένου τους, όπως είναι οι συμβολαιογράφοι, που είναι δημόσιοι λειτουργοί, οι δικαστικοί, σε ορισμένες κατηγορίες.

Ο εντοπισμός των προβλημάτων των μηχανικών του Δημοσίου, διατυπώθηκε σχεδόν από το σύνολο των ομιλητών και η διαπίστωση είναι κοινή: Οι απαιτούμενοι ρυθμοί ανάπτυξης της χώρας προϋποθέτουν την ουσιαστική και οικονομική αναγνώριση του ρόλου των αρχιτεκτόνων, όπως και όλων των μηχανικών στο Δημόσιο. Ευχαριστώ.

Πρόεδρος: Ευχαριστούμε τη συναδέλφισσα Λεμπέση και τώρα μια νότα θαλάσσιας δροσιάς, ο συνάδελφος Γιώργος Αναγνωστάκης, ναυπηγός μηχανικός, εκπρόσωπος του Συλλόγου Διπλωματούχων Ναυπηγών Μηχανικών Ελλάδας, με θέμα: «Προβλήματα μηχανικών εργαζομένων στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας». Κατάφερα να σας φάω το χρόνο ίσαμε να 'ρθει από το βάθος της αίθουσας.